

KV-1501

Seat No. _____

M. A. (Sem. II) Examination

April/May - 2013

**Paper - 201 - Gujarati
(Core Course - Comp.)**

(અંશકારનો અભ્યાસ (મધ્યકાલીન) : શામળ)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : પ્રશ્નપત્રની જમણી બાજુએ દર્શાવેલા અંક જે-તે પ્રશ્નના કુલ ગુણ સૂચવે છે.

- ૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના આશરે ૩૦૦ શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : ૨૮
(અ) શામળની જીવનરેખા જણાવી એના સાહિત્યિક પ્રદાનનો પરિચય કરાવો.

અથવા

- (અ) 'શામળ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઉત્તમ વાર્તાકાર છે' - આ વિધાનનું મૂલ્યાંકન કરો.
(બ) 'મદનમોહના' શામળની પ્રતિનિધિ અને લોકપ્રિય કૃતિ છે. - આ વિધાનની ચર્ચા કરો.

અથવા

- (બ) શામળની ધર્મ વિષયક કથાત્રયીનો પરિચય આપો.

- ૨ કોઈ પણ બે વિશે આશરે ૨૦૦ શબ્દોમાં નોંધ લખો : ૨૦
(૧) શામળની પદ્યવાર્તાઓની પાત્ર સૃષ્ટિ
(૨) શામળકૃત લોકવાર્તા 'પન્નાવતી'

- (૩) શામળનું કવિત્વ અને ભાષા
(૪) શામળના સમયની લોકસ્થિતિ.

૩ કોઈ પણ છ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો :

૧૨

- (૧) વાર્તાકાર શામળે પોતાની વાર્તાઓ માટે શેનો આધાર લીધો છે ?
(૨) શામળ વાર્તાકાર બન્યો એ સંદર્ભમાં કઈ દંતકથા ચાલેલી ?
(૩) 'કાલિકાનો ગરબો'-માં શેની કથા કહેવાઈ છે ?
(૪) શામળની કાવ્યભાવના શી હતી ? એ કઈ કૃતિમાં વ્યક્ત થઈ છે ?
(૫) વાર્તામાળા કે વાર્તાચક્ર તરીકે ઓળખાતી શામળની રચનાઓનાં નામ જણાવો.
(૬) 'સિંહાસન બત્રીસી'નો કથાનાયક કોણ છે ? એને મુશ્કેલ કાર્યોમાં કોણ મદદ કરે છે ?
(૭) શામળની પદ્યવાર્તાઓનો રચનાબંધ જણાવો.
(૮) શામળની પ્રારંભિક વાર્તારચના કઈ છે ? એની વિશેષતા જણાવો.

૪ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો : ૧૦

- (૧) શામળને 'વાણિયાનો કવિ' કોણે કહ્યો છે ?
(A) નર્મદ (B) નવલરામ
(C) ન્હાનાલાલ (D) નંદશંકર
(૨) 'ભોજસમોવડ ભૂપ' - એમ કહીને શામળ કોને બિરદાવે છે ?
(A) રખીદાસ (B) વિક્રમ
(C) ચંપકસેન (D) પુષ્પસેન

- (૩) 'શામળ સતસઈ' એ શેનો સંગ્રહ છે ?
- (A) છપ્પા (B) દોહરા
(C) ચોપાઈ (D) વાર્તા
- (૪) શામળની અંતિમ વાર્તાકૃતિ કઈ માનવામાં આવે છે ?
- (A) વેતાળ પચીસી
(B) રાવણ મંદોદરી સંવાદ
(C) સૂડા બહોતેરી
(D) પદ્માવતી
- (૫) 'સિંહાસનબત્રીસી' પૈકીની બત્રીસમી વાર્તા કઈ છે ?
- (A) પંચદંડ (B) ભાભારામ
(C) રૂપાવતી (D) વેતાલપચીસી
- (૬) 'બરાસક્સ્તૂરી'-નું કથાનક શામળે શેમાંથી લીધું છે ?
- (A) શુકસપ્તતિ (B) કથાસરિત્સાગર
(C) બૃહત્કથા (D) પંચતંત્ર
- (૭) સુભાષિતો અને નીતિ-ઉપદેશ સિવાય શામળની વાર્તાઓનું મહત્વનું અંગ કયું છે ?
- (A) ચોપાઈ (B) ધર્મકથા
(C) સમસ્યાઓ (D) છપ્પા
- (૮) નીચેનામાંથી કઈ રચનામાં બોડાણા આપ્યાન છે ?
- (A) રણછોડજીના શલોકા
(B) શામળ રત્નમાળા
(C) અંગદવિષ્ટિ
(D) રાવણમંદોદરી સંવાદ

(૯) 'મદનમોહના'-માં કેટલી દૃષ્ટાંત કથાઓ છે ?

(A) આઠ

(B) છ

(C) નવ

(D) પાંચ

(૧૦) શામળના આશ્રયદાતા કયા ગામના જાગીરદાર હતા ?

(A) માતર

(B) વેંગણપુર

(C) સિંહુજ

(D) ધર્મજ
